

РЕПУБЛИКА СРБИЈА – РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ

РАДНИ ДОКУМЕНТ

ISSN 1820 – 0141

**Предузећа у Републици Србији,
према величини, 2009.**

Приликом коришћења података објављених у овој публикацији
обавезно је навођење извора.

Садржај

Предузећа у Републици Србији, према величини, 2009.	5
Методолошка објашњења	5
(1) Број предузећа према њиховој величини	10
(2) Број запослених према величини предузећа	14
(3) Остварени промет према величини предузећа	18
(4) Бруто додата вредност према величини предузећа	22
Закључак	23

Предузећа у Републици Србији, према величини, 2009.

Методолошка објашњења

Уважавајући захтеве све већег броја корисника, а у настојању да свој рад прилагоди међународним препорукама и стандардима, Републички завод за статистику Србије наставља да објављује изабране макроекономске показатеље за предузећа, према њиховој величини. Праћењем је обухваћен нефинансијски институционални сектор по методологији SNA, а на бази административног извора података – завршних рачуна предузећа (обрађених, почев од 2009. године, од стране Агенције за привредне регистре).

Резултати обраде индивидуалних годишњих финансијских извештаја (завршних рачуна) за привредна друштва и задруге с територије Републике Србије овде су дати **са становишта поделе на микро, мала, средња и велика предузећа**. Упоредо се сагледавају: (1) **број предузећа**, (2) **број запослених**, (3) **остварени промет** и (4) **брuto додата вредност**. Наведена обележја приказана су према величини предузећа одређеној – у складу с међународним препорукама – само на основу броја запослених, и то на следећи начин: 0-9 (микро), 10-49 (мала), 50-249 (средња), 250 и више (велика). Напомињемо да су, с друге стране, у публикацијама институција овлашћених за прикупљање и обраду финансијских извештаја (раније Народне банке Србије, сада Агенције за привредне регистре) у примени три критеријума за разврставање, односно утврђивање величине предузећа – у складу са Законом о рачуноводству и ревизији.

Подаци су, са становишта територије, исказани на нивоу Републике Србије (без Косова и Метохије), као и централне Србије и Војводине, а по делатностима – на нивоу сектора и подсектора Класификације делатности:

Сектор А	Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда
Подсектор АА	Пољопривреда
Подсектор АБ	Шумарство
Подсектор АВ	Водопривреда
Сектор Б	Рибарство
Сектор В	Вађење руда и камена
Подсектор ВА	Вађење енергетских сировина
Подсектор ВБ	Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских

Сектор Г	Прерађивачка индустрија
Подсектор ГА	Производња прехранбених производа, пића и дувана
Подсектор ГБ	Производња текстила и текстилних производа
Подсектор ГВ	Прерада коже и производња предмета од коже
Подсектор ГГ	Прерада дрвета и производи од дрвета
Подсектор ГД	Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање
Подсектор ГЂ	Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива
Подсектор ГЕ	Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана
Подсектор ГЖ	Производња производа од гуме и производа од пластичних маса
Подсектор ГЗ	Производња производа од осталих неметалних минерала
Подсектор ГИ	Производња основних метала и стандардних металних производа
Подсектор ГЈ	Производња машина и уређаја, на другом месту непоменута
Подсектор ГК	Производња електричних и оптичких уређаја
Подсектор ГЛ	Производња саобраћајних средстава
Подсектор ГЉ	Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменута
Сектор Д	Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом
Сектор Ђ	Грађевинарство
Сектор Е	Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство
Сектор Ж	Хотели и ресторани
Сектор З	Саобраћај, складиштење и везе
Сектор И	Финансијско посредовање
Сектор Ј	Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности
Сектор К	Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање
Сектор Л	Образовање
Сектор Љ	Здравствени и социјални рад
Сектор М	Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности
Сектор Н	Приватна домаћинства са запосленим лицима
Сектор Њ	Екстериторијалне организације и тела

Обележја су дефинисана на следећи начин:

- *број запослених* као просек израчунат на основу стања крајем сваког месеца у извештајној години;
- *остварени промет* као приходи од продаје (како робе, тако и производа и услуга);
- *брutto додата вредност* (у базним ценама) као разлика између аутпута и међуфазне потрошње.

1. Број предузећа према њиховој величини, 2009.

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
РЕПУБЛИКА СРБИЈА¹⁾					
Укупно	89115	76243	9873	2470	529
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	3542	2952	393	177	20
Пољопривреда	3371	2824	377	153	17
Шумарство	128	118	7	1	2
Водопривреда	43	10	9	23	1
Рибарство	82	60	19	2	1
Вађење руда и камена	302	237	39	19	7
Вађење енергетских сировина	19	15	-	1	3
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	283	222	39	18	4
Прерађивачка индустрија	18562	14374	2922	1022	244
Производња прехранбених производа, пића и дувана	3348	2524	520	241	63
Производња текстила и текстилних производа	1585	1180	286	100	19
Прерада коже и производња предмета од коже	319	218	58	34	9
Прерада дрвета и производи од дрвета	1432	1199	201	30	2
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	2755	2310	363	68	14
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	41	32	5	4	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	713	539	105	54	15
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	1060	827	180	43	10
Производња производа од осталих неметалних минерала	763	566	120	62	15
Производња основних метала и стандардних металних производа	2227	1668	389	139	31
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменута	884	649	155	61	19
Производња електричних и оптичких уређаја	1685	1327	271	69	18
Производња саобраћајних средстава	348	226	52	46	24
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменута	1402	1109	217	71	5
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	375	164	85	98	28
Грађевинарство	6151	4956	927	212	56
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	34708	31329	2901	410	68
Хотели и ресторани	2056	1639	326	82	9
Саобраћај, складиштење и везе	5819	4980	667	134	38
Финансијско посредовање	377	350	25	2	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	13540	12214	1096	196	34
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	13	11	2	-	-
Образовање	1029	961	64	4	-
Здравствени и социјални рад	501	338	141	20	2
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	2056	1676	266	92	22
Приватна домаћинства са запосленим лицима	2	2	-	-	-

¹⁾ Без података за Косово и Метохију.

1. Број предузећа према њиховој величини, 2009.

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
ЦЕНТРАЛНА СРБИЈА					
Укупно	65509	56216	7131	1766	396
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	1844	1629	152	56	7
Пољопривреда	1718	1524	144	44	6
Шумарство	102	95	5	1	1
Водопривреда	24	10	3	11	-
Рибарство	42	37	4	1	-
Вађење руда и камена	266	211	34	15	6
Вађење енергетских сировина	14	12	-	-	2
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	252	199	34	15	4
Прерађивачка индустрија	13743	10762	2102	700	179
Производња прехранбених производа, пића и дувана	2400	1864	353	147	36
Производња текстила и текстилних производа	1258	940	228	75	15
Прерада коже и производња предмета од коже	232	161	44	19	8
Прерада дрвета и производи од дрвета	1074	907	141	25	1
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	2153	1820	273	47	13
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	30	26	2	2	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	533	403	82	39	9
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	718	580	105	26	7
Производња производа од осталих неметалних минерала	529	404	76	38	11
Производња основних метала и стандардних металних производа	1638	1223	289	99	27
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменуто	632	465	106	43	18
Производња електричних и оптичких уређаја	1278	1002	207	59	10
Производња саобраћајних средстава	229	149	33	27	20
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменуто	1039	818	163	54	4
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	267	132	38	76	21
Грађевинарство	4512	3643	662	164	43
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	25351	22816	2160	323	52
Хотели и ресторани	1639	1296	264	70	9
Саобраћај, складиштење и везе	4161	3559	474	97	31
Финансијско посредовање	289	266	22	1	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	10659	9583	875	169	32
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	9	7	2	-	-
Образовање	772	719	49	4	-
Здравствени и социјални рад	323	207	97	17	2
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	1630	1347	196	73	14
Приватна домаћинства са запосленим лицима	2	2	-	-	-

1. Број предузећа према њиховој величини, 2009.

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених

ВОЈВОДИНА

Укупно	23606	20027	2742	704	133
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	1698	1323	241	121	13
Пољопривреда	1653	1300	233	109	11
Шумарство	26	23	2	-	1
Водопривреда	19	-	6	12	1
Рибарство	40	23	15	1	1
Вађење руда и камена	36	26	5	4	1
Вађење енергетских сировина	5	3	-	1	1
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	31	23	5	3	-
Прерађивачка индустрија	4819	3612	820	322	65
Производња прехранбених производа, пића и дувана	948	660	167	94	27
Производња текстила и текстилних производа	327	240	58	25	4
Прерада коже и производња предмета од коже	87	57	14	15	1
Прерада дрвета и производи од дрвета	358	292	60	5	1
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	602	490	90	21	1
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	11	6	3	2	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	180	136	23	15	6
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	342	247	75	17	3
Производња производа од осталих неметалних минерала	234	162	44	24	4
Производња основних метала и стандардних металних производа	589	445	100	40	4
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменуто	252	184	49	18	1
Производња електричних и оптичких уређаја	407	325	64	10	8
Производња саобраћајних средстава	119	77	19	19	4
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменуто	363	291	54	17	1
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	108	32	47	22	7
Грађевинарство	1639	1313	265	48	13
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	9357	8513	741	87	16
Хотели и ресторани	417	343	62	12	-
Саобраћај, складиштење и везе	1658	1421	193	37	7
Финансијско посредовање	88	84	3	1	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	2881	2631	221	27	2
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	4	4	-	-	-
Образовање	257	242	15	-	-
Здравствени и социјални рад	178	131	44	3	-
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	426	329	70	19	8

(1) Број предузећа према њиховој величини

На основу расположивих података, можемо констатовати да је обрачуном макроекономских агрегата обухваћено 89.115 предузећа у Републици Србији. Од тог укупног броја предузећа, у централној Србији у 2009. години пословало је 65.509 предузећа – што чини 73,5%, а 23.606 у Војводини – што чини 26,5%.

Од укупно 89.115 предузећа Републике Србије у 2009. години било је: 76.243 микро (85,6%), 9.873 малих (11,1%), 2.470 средњих (2,8%) и 529 великих (0,5%). Веома су сличне структуре по величини предузећа на нивоу централне Србије и Војводине.

Од укупно 65.509 предузећа лоцираних у централној Србији у 2009. години било је: 56.216 микро (85,8%), 7.131 малих (10,9%), 1.766 средњих (2,7%) и 396 великих (0,6%).

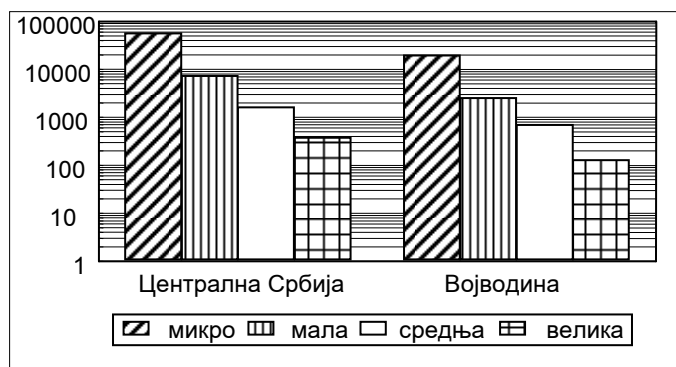
На територији Војводине било је 23.606 предузећа у 2009. години, од чега: микро 20.027 (84,8%), малих 2.742 (11,6%), средњих 704 (3,0%) и великих 133 (0,6%).

Посматрано по секторима КД, на нивоу Републике Србије, највеће учешће у укупном броју предузећа имале су: трговина на велико и мало, оправка моторних возила и др. (38,9%), прерађивачка индустрија (20,8%), активности у вези са некретнинама, изнајмљивање и пословне активности (15,2%), грађевинарство (6,9%), саобраћај, складиштење и везе (6,5%) итд.

Граф. 1.1. Структура предузећа према њиховој величини, у Републици Србији, 2009.

Граф. 1.2. Број предузећа према њиховој величини, по територијама у Републици Србији, 2009.

2. Број запослених према величини предузећа, 2009.

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
РЕПУБЛИКА СРБИЈА¹⁾					
Укупно	1048908	153074	200954	259129	435751
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	46862	4683	8480	17029	16670
Пољопривреда	38328	4467	8064	14520	11277
Шумарство	5454	182	124	204	4944
Водопривреда	3080	34	292	2305	449
Рибарство	1131	100	474	265	292
Вађење руда и камена	33731	423	964	2123	30221
Вађење енергетских сировина	26802	8	-	119	26675
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	6929	415	964	2004	3546
Прерађивачка индустрија	353860	29888	62380	107454	154138
Производња прехранбених производа, пића и дувана	75415	4681	11663	26403	32668
Производња текстила и текстилних производа	30854	2343	6893	9999	11619
Прерада коже и производња предмета од коже	10280	409	1193	3430	5248
Прерада дрвета и производи од дрвета	9399	2243	4032	2562	562
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	23361	4507	7206	6520	5128
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	691	55	127	509	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	21425	1062	2202	5564	12597
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	18385	1917	3757	4858	7853
Производња производа од осталих неметалних минерала	16790	1097	2367	6749	6577
Производња основних метала и стандардних металних производа	47450	3948	8130	14618	20754
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменуто	28653	1483	3379	5632	18159
Производња електричних и оптичких уређаја	27503	3285	5853	7709	10656
Производња саобраћајних средстава	23997	422	1185	5966	16424
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменуто	19657	2436	4393	6935	5893
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	47054	198	2346	11895	32615
Грађевинарство	83247	10781	19143	22593	30730
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	207804	60811	55605	40688	50700
Хотели и ресторани	22189	3439	6685	7890	4175
Саобраћај, складиштење и везе	116270	11214	13474	15031	76551
Финансијско посредовање	1410	733	541	136	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	92802	23373	21317	20397	27715
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	72	26	46	-	-
Образовање	4244	2891	1033	320	-
Здравствени и социјални рад	6904	1462	2740	2099	603
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	31327	3051	5726	11209	11341
Приватна домаћинства са запосленим лицима	1	1	-	-	-

¹⁾ Без података за Косово и Метохију.

2. Број запослених према величини предузећа, 2009.

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
ЦЕНТРАЛНА СРБИЈА					
Укупно	792589	113718	144372	184790	349709
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	19792	2562	3017	5519	8694
Пољопривреда	14690	2370	2832	4083	5405
Шумарство	3731	158	80	204	3289
Водопривреда	1371	34	105	1232	-
Рибарство	228	64	77	87	-
Вађење руда и камена	21273	368	829	1780	18296
Вађење енергетских сировина	14755	5	-	-	14750
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	6518	363	829	1780	3546
Прерађивачка индустрија	257755	22287	44867	71490	119111
Производња прехранбених производа, пића и дувана	46133	3320	7874	15360	19579
Производња текстила и текстилних производа	24907	1857	5623	7238	10189
Прерада коже и производња предмета од коже	7367	327	955	1549	4536
Прерада дрвета и производи од дрвета	6958	1724	2800	2155	279
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	18133	3526	5433	4307	4867
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	463	46	43	374	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	12854	813	1593	3885	6563
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	13112	1366	2173	3082	6491
Производња производа од осталих неметалних минерала	10921	757	1509	4113	4542
Производња основних метала и стандардних металних производа	38436	2926	5974	10415	19121
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменуто	24839	1058	2250	3876	17655
Производња електричних и оптичких уређаја	18945	2515	4522	6559	5349
Производња саобраћајних средстава	18694	288	721	3336	14349
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменуто	15993	1764	3397	5241	5591
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	38309	142	1122	9421	27624
Грађевинарство	64941	7973	13468	17826	25674
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	158317	45178	41640	32315	39184
Хотели и ресторани	19099	2717	5373	6834	4175
Саобраћај, складиштење и везе	100840	8034	9624	10808	72374
Финансијско посредовање	1099	521	510	68	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	78729	18352	16983	17663	25731
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	58	12	46	-	-
Образовање	3275	2183	772	320	-
Здравствени и социјални рад	4914	897	1830	1584	603
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	23959	2427	4214	9075	8243
Приватна домаћинства са запосленим лицима	1	1	-	-	-

2. Број запослених према величини предузећа, 2009.

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
ВОЈВОДИНА					
Укупно	256319	39356	56582	74339	86042
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	27070	2121	5463	11510	7976
Пољопривреда	23638	2097	5232	10437	5872
Шумарство	1723	24	44	-	1655
Водопривреда	1709	-	187	1073	449
Рибарство	903	36	397	178	292
Вађење руда и камена	12458	55	135	343	11925
Вађење енергетских сировина	12047	3	-	119	11925
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	411	52	135	224	-
Прерађивачка индустрија	96105	7601	17513	35964	35027
Производња прехранбених производа, пића и дувана	29282	1361	3789	11043	13089
Производња текстила и текстилних производа	5947	486	1270	2761	1430
Прерада коже и производња предмета од коже	2913	82	238	1881	712
Прерада дрвета и производи од дрвета	2441	519	1232	407	283
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	5228	981	1773	2213	261
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	228	9	84	135	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	8571	249	609	1679	6034
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	5273	551	1584	1776	1362
Производња производа од осталих неметалних минерала	5869	340	858	2636	2035
Производња основних метала и стандардних металних производа	9014	1022	2156	4203	1633
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменуто	3814	425	1129	1756	504
Производња електричних и оптичких уређаја	8558	770	1331	1150	5307
Производња саобраћајних средстава	5303	134	464	2630	2075
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменуто	3664	672	996	1694	302
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	8745	56	1224	2474	4991
Грађевинарство	18306	2808	5675	4767	5056
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	49487	15633	13965	8373	11516
Хотели и ресторани	3090	722	1312	1056	-
Саобраћај, складиштење и везе	15430	3180	3850	4223	4177
Финансијско посредовање	311	212	31	68	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	14073	5021	4334	2734	1984
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	14	14	-	-	-
Образовање	969	708	261	-	-
Здравствени и социјални рад	1990	565	910	515	-
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	7368	624	1512	2134	3098

(2) Број запослених према величини предузећа

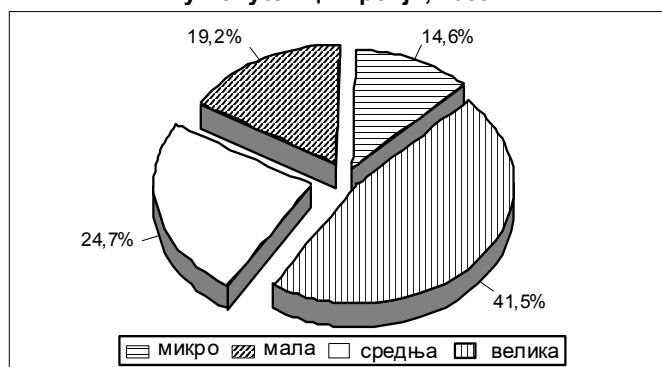
Предузећа у Републици Србији, у 2009. години, запошљавала су 1.048.908 лица. У централној Србији било је 792.589 тј. 75,6%, а у Војводини 256.319, тј. 24,4% запослених лица.

Учешће броја запослених у микро предузећима, посматрано по територијама, је врло уједначено: на нивоу Републике Србије 14,6%, у централној Србији 14,3% и Војводини 15,3%. Мала предузећа у броју запослених у Републици Србији учествују са 19,2%, централној Србији 18,2% и Војводини 22,1%.

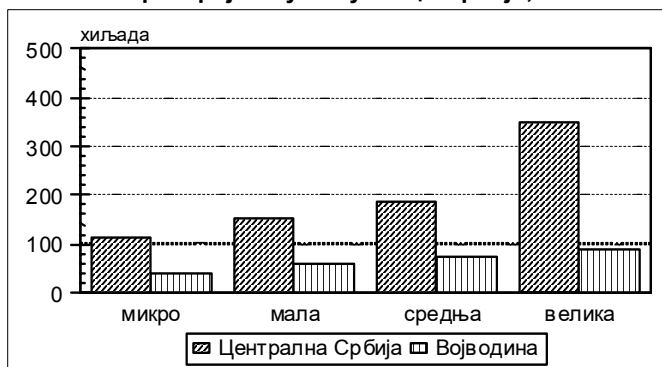
Код средњих и великих предузећа учешћа броја запослених по територијама су неуједначена и крећу се за средња предузећа на нивоу Републике Србије 24,7%, централне Србије 23,3% и Војводине 29,0%, а за велика предузећа на нивоу Републике Србије 41,5%, у централној Србији 44,1% док је то учешће у Војводини 33,6%.

Посматрано по секторима КД, највеће учешће у укупном броју запослених у Републици Србији 2009. године имале су: прерађивачка индустрија – са 353.860 запослених лица, трговина на велико и мало, оправка моторних возила и др. – са 207.804 запослених лица, саобраћај, складиштење и везе - са 116.270 запослених лица, итд.

Граф. 2.1. Структура запослених према величини предузећа, у Републици Србији, 2009.

Граф. 2.2. Број запослених према величини предузећа, по територијама у Републици Србији, 2009.

3. Остварени промет према величини предузећа, 2009.

мил. РСД

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених

РЕПУБЛИКА СРБИЈА¹⁾

Укупно	5534366	935282	1229336	1291436	2078312
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	195323	48068	55906	61955	29394
Пољопривреда	181455	47325	55051	58002	21077
Шумарство	7209	693	180	90	6246
Водопривреда	6659	51	676	3863	2070
Рибарство	3391	430	1614	455	892
Вађење руда и камена	172123	1418	3323	6414	160968
Вађење енергетских сировина	154315	46	-	388	153881
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	17808	1372	3323	6026	7087
Прерађивачка индустрија	1440741	135978	237439	454444	612881
Производња прехранбених производа, пића и дувана	499887	29034	54659	160287	255907
Производња текстила и текстилних производа	42216	5945	10374	15803	10094
Прерада коже и производња предмета од коже	11279	885	1900	3575	4919
Прерада дрвета и производи од дрвета	23670	7421	10870	4689	690
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	106285	17584	28885	40975	18843
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	5835	807	1031	3997	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	137980	5481	11373	44507	76620
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	71279	5979	17041	15427	32832
Производња производа од осталих неметалних минерала	61182	5076	9220	18774	28113
Производња основних метала и стандардних металних производа	199879	15322	28746	56291	99520
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменута	60175	7598	12640	10038	29899
Производња електричних и оптичких уређаја	117950	13736	32605	43093	28517
Производња саобраћајних средстава	43657	11747	4218	13204	14488
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменута	59465	9363	13879	23784	12439
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	392494	522	9141	21835	360996
Грађевинарство	307291	55115	71703	81502	98971
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	2101976	533573	614841	451779	501784
Хотели и ресторани	34485	5413	10505	12465	6103
Саобраћај, складиштење и везе	483858	47686	92275	75158	268739
Финансијско посредовање	5084	2952	1574	557	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	333458	91327	116466	106810	18854
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	31	20	11	-	-
Образовање	4117	2274	1451	392	-
Здравствени и социјални рад	6514	1946	3370	938	260
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	53479	8559	9717	16732	18471
Приватна домаћинства са запосленим лицима	1	1	-	-	-

¹⁾ Без података за Косово и Метохију.

3. Остварени промет према величини предузећа, 2009.

мил. РСД

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
ЦЕНТРАЛНА СРБИЈА					
Укупно	4010185	680705	913456	898765	1517260
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	61803	15538	14418	19567	12280
Пољопривреда	54598	14883	13990	17530	8196
Шумарство	4908	604	130	90	4084
Водопривреда	2297	51	298	1947	-
Рибарство	730	323	230	177	-
Вађење руда и камена	51484	1229	2981	4681	42592
Вађење енергетских сировина	35537	31	-	-	35505
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	15947	1198	2981	4681	7087
Прерађивачка индустрија	955549	102826	171498	270310	410915
Производња прехранбених производа, пића и дувана	274119	21154	32271	74182	146511
Производња текстила и текстилних производа	32910	4879	8651	11137	8243
Прерада коже и производња предмета од коже	7920	673	1489	1258	4499
Прерада дрвета и производи од дрвета	18132	5893	7858	4099	282
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	88708	14318	22331	33388	18671
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	3321	594	133	2594	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	70561	3849	8575	18893	39244
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	46169	4246	11381	9236	21307
Производња производа од осталих неметалних минерала	35755	3770	6268	10531	15187
Производња основних метала и стандардних металних производа	164500	10541	22542	35644	95774
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменута	48933	5085	8455	6309	29083
Производња електричних и оптичких уређаја	87849	10893	27058	38026	11872
Производња саобраћајних средстава	30025	11021	3281	6510	9212
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменута	46647	5910	11203	18503	11031
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	331584	376	2499	13423	315286
Грађевинарство	245159	41476	53707	65851	84125
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	1636526	392585	467754	372747	403441
Хотели и ресторани	29921	4304	8455	11061	6103
Саобраћај, складиштење и везе	354194	33247	74733	34834	211380
Финансијско посредовање	4482	2723	1538	221	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	289013	75544	104927	90692	17850
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	25	13	11	-	-
Образовање	3335	1795	1147	392	-
Здравствени и социјални рад	4070	1100	1954	756	260
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	42310	7627	7603	14052	13027
Приватна домаћинства са запосленим лицима	1	1	-	-	-

3. Остварени промет према величини предузећа, 2009.

мил. РСД

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
ВОЈВОДИНА					
Укупно	1524181	254577	315880	392671	561052
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	133520	32531	41488	42388	17114
Пољопривреда	126857	32442	41061	40472	12882
Шумарство	2301	89	50	-	2162
Водопривреда	4362	-	377	1915	2070
Рибарство	2661	107	1384	277	892
Вађење руда и камена	120639	189	342	1733	118376
Вађење енергетских сировина	118779	15	-	388	118376
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	1861	174	342	1345	-
Прерађивачка индустрија	485192	33152	65941	184135	201965
Производња прехранбених производа, пића и дувана	225768	7880	22388	86105	109396
Производња текстила и текстилних производа	9306	1066	1722	4666	1852
Прерада коже и производња предмета од коже	3359	212	410	2317	420
Прерада дрвета и производи од дрвета	5538	1528	3012	591	408
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	17577	3265	6554	7587	172
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	2514	213	899	1403	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	67419	1632	2797	25615	37376
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	25110	1733	5660	6191	11525
Производња производа од осталих неметалних минерала	25426	1306	2951	8243	12926
Производња основних метала и стандардних металних производа	35379	4782	6205	20647	3746
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменута	11242	2513	4184	3729	816
Производња електричних и оптичких уређаја	30101	2843	5547	5067	16644
Производња саобраћајних средстава	13633	726	936	6694	5277
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменута	12818	3453	2676	5280	1408
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	60909	146	6642	8412	45709
Грађевинарство	62132	13640	17996	15651	14845
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	465450	140988	147087	79032	98344
Хотели и ресторани	4564	1109	2050	1404	-
Саобраћај, складиштење и везе	129664	14440	17541	40324	57359
Финансијско посредовање	603	230	36	337	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	44445	15783	11539	16118	1004
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	7	7	-	-	-
Образовање	782	479	303	-	-
Здравствени и социјални рад	2444	847	1416	181	-
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	11169	931	2114	2680	5444

(3) Остварени промет према величини предузећа

Када се посматра територијални размештај оствареног промета предузећа, уочава се да су предузећа из централне Србије остварила 72,4%, а предузећа са територије Војводине 27,6% укупног промета.

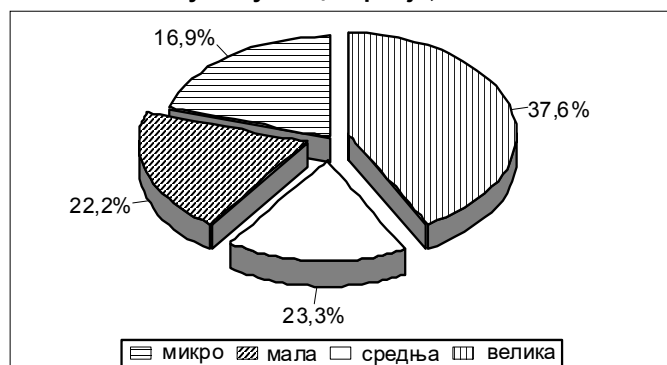
Према величини предузећа, остварени промет у Републици Србији дистрибуиран је на следећи начин: микро 16,9%, мала 22,2%, средња 23,3% и велика 37,6%.

У предузећима из централне Србије распоред оствареног промета је следећи: микро 17,0%, мала 22,8%, средња 22,4% и велика 37,8%.

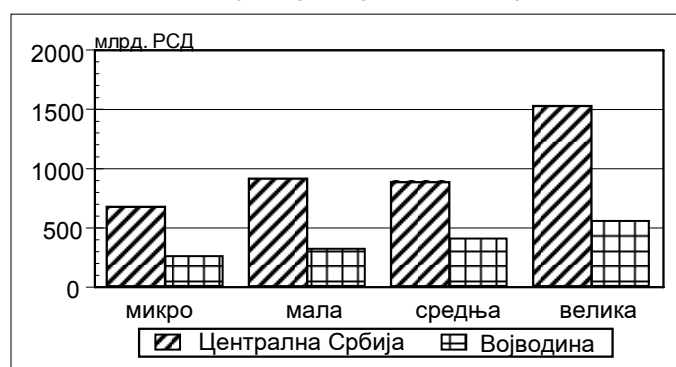
За предузећа са територије Војводине, учешћа у оствареном промету су следећа: микро 16,7%, мала 20,7%, средња 25,8% и велика 36,8%.

Посматрано по делатностима (секторима КД), највеће учешће на нивоу Републике Србије у оствареном промету остварила су предузећа из трговине на велико и трговине на мало, оправке моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство 38,0%, прерађивачке индустрије 26,0%, саобраћаја, складиштења и веза 7,9%, производње и снабдевања електричном енергијом, гасом и водом 7,1% итд.

Граф. 3.1. Структура оствареног промета према величини предузећа, у Републици Србији, 2009.

Граф. 3.2. Остварени промет према величини предузећа, по територијама у Републици Србији, 2009.

4. Бруто додата вредност према величини предузећа, 2009.

мил. РСД

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
РЕПУБЛИКА СРБИЈА¹⁾					
Укупно	1233902	132145	224576	268796	608384
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	39658	3403	7753	14836	13666
Пољопривреда	30759	3285	7399	12302	7772
Шумарство	5353	79	-22	84	5211
Водопривреда	3546	38	376	2449	682
Рибарство	946	68	473	206	200
Вађење руда и камена	62655	239	806	2388	59222
Вађење енергетских сировина	57955	-5	-	241	57718
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	4700	244	806	2147	1503
Прерађивачка индустрија	346701	19229	53468	101566	172438
Производња прехранбених производа, пића и дувана	116327	2618	8807	30648	74254
Производња текстила и текстилних производа	14689	986	3365	5501	4837
Прерада коже и производња предмета од коже	4910	164	564	1555	2626
Прерада дрвета и производи од дрвета	4705	1089	2116	1265	235
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	31157	3425	8929	11496	7307
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	1212	90	121	1000	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	31611	935	2488	8443	19744
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	22896	1106	4118	5032	12641
Производња производа од осталих неметалних минерала	21570	520	2070	5548	13433
Производња основних метала и стандардних металних производа	28609	2425	6113	11506	8565
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменута	19938	1141	3864	3762	11171
Производња електричних и оптичких уређаја	25186	2702	7364	7372	7749
Производња саобраћајних средстава	11880	705	1039	4024	6112
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменута	12010	1323	2510	4414	3763
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	105767	70	2019	9701	93977
Грађевинарство	97955	9890	17389	27618	43058
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	221108	50917	69511	47966	52713
Хотели и ресторани	12753	1131	3355	5183	3084
Саобраћај, складиштење и везе	184252	8230	17226	15824	142972
Финансијско посредовање	1413	534	641	238	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	129288	33620	45599	34296	15772
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	37	17	20	-	-
Образовање	2158	1103	795	260	-
Здравствени и социјални рад	2767	634	1327	669	137
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	26444	3060	4192	8046	11146
Приватна домаћинства са запосленим лицима	-	-	-	-	-

¹⁾ Без података за Косово и Метохију.

4. Бруто додата вредност према величини предузећа, 2009.

мил. РСД

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
ЦЕНТРАЛНА СРБИЈА					
Укупно	939584	103065	171256	191381	473883
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	16185	1410	2943	4635	7196
Пољопривреда	11550	1303	2845	3232	4169
Шумарство	3143	69	-37	84	3027
Водопривреда	1492	38	135	1319	-
Рибарство	155	59	114	-17	-
Вађење руда и камена	29570	194	719	1841	26817
Вађење енергетских сировина	25306	-8	-	-	25313
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	4265	201	719	1841	1503
Прерађивачка индустрија	233453	14649	38907	64509	115388
Производња прехранбених производа, пића и дувана	65445	1843	5079	14437	44085
Производња текстила и текстилних производа	11288	774	2821	3697	3997
Прерада коже и производња предмета од коже	3556	146	477	609	2324
Прерада дрвета и производи од дрвета	3555	886	1497	1064	108
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	26758	2629	7440	9556	7133
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	823	59	40	724	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	21812	723	1883	5594	13613
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	14960	848	2662	3086	8364
Производња производа од осталих неметалних минерала	12077	383	1331	3490	6872
Производња основних метала и стандардних металних производа	21897	1797	4549	8355	7196
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменута	16673	833	2459	2570	10812
Производња електричних и оптичких уређаја	17305	2102	5969	6201	3033
Производња саобраћајних средстава	7708	595	741	1830	4542
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменута	9595	1030	1959	3299	3308
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	91175	12	806	7038	83318
Грађевинарство	79441	7248	12804	22150	37239
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	179876	40353	54036	40198	45289
Хотели и ресторани	11156	901	2688	4483	3084
Саобраћај, складиштење и везе	160961	5719	12306	10313	132623
Финансијско посредовање	1107	393	638	77	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	112668	28091	40560	29102	14915
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	23	3	20	-	-
Образовање	1754	878	616	260	-
Здравствени и социјални рад	1888	398	854	499	137
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	20171	2756	3244	6293	7877
Приватна домаћинства са запосленим лицима	-	-	-	-	-

4. Бруто додата вредност према величини предузећа, 2009.

мил. РСД

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
ВОЈВОДИНА					
Укупно	294318	29081	53320	77416	134501
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	23472	1992	4810	10200	6470
Пољопривреда	19209	1982	4554	9070	3603
Шумарство	2209	10	15	-	2184
Водопривреда	2054	-	241	1130	682
Рибарство	791	9	360	223	200
Вађење руда и камена	33084	45	87	547	32405
Вађење енергетских сировина	32649	3	-	241	32405
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	435	42	87	306	-
Прерађивачка индустрија	113247	4580	14561	37057	57050
Производња прехранбених производа, пића и дувана	50882	775	3727	16211	30169
Производња текстила и текстилних производа	3401	212	544	1804	840
Прерада коже и производња предмета од коже	1354	18	88	946	302
Прерада дрвета и производи од дрвета	1150	203	618	202	127
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	4399	796	1489	1941	173
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	389	31	81	276	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	9799	213	606	2850	6131
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	7937	258	1455	1946	4277
Производња производа од осталих неметалних минерала	9494	136	739	2057	6561
Производња основних метала и стандардних металних производа	6711	628	1564	3151	1369
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменута	3265	308	1405	1193	359
Производња електричних и оптичких уређаја	7881	600	1395	1171	4716
Производња саобраћајних средстава	4172	110	298	2194	1570
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменута	2415	293	551	1115	456
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	14592	57	1212	2663	10659
Грађевинарство	18514	2642	4585	5468	5819
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	41232	10564	15476	7768	7424
Хотели и ресторани	1598	230	667	700	-
Саобраћај, складиштење и везе	23291	2512	4920	5511	10348
Финансијско посредовање	306	142	3	161	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	16620	5529	5039	5193	858
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	14	14	-	-	-
Образовање	404	225	179	-	-
Здравствени и социјални рад	879	235	473	171	-
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	6273	304	948	1753	3268

(4) Бруто додата вредност према величини предузећа

Предузећа са територије централне Србије учествовала су 2009. године са 75,8% у бруто додатој вредности, док је удео предузећа са територије Војводине 24,2%.

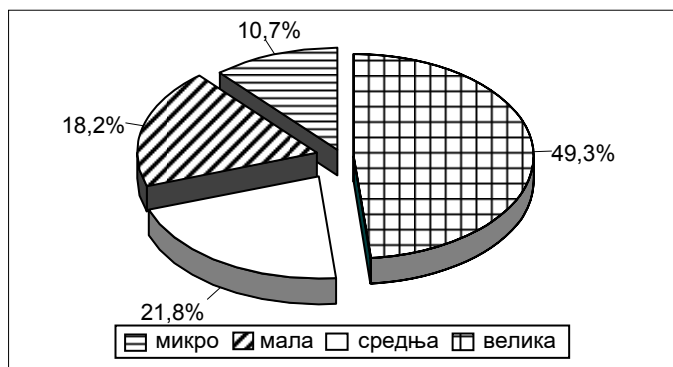
Према величини предузећа, бруто додата вредност у Републици Србији дистрибуирана је на следећи начин: микро 10,7%, мала 18,2%, средња 21,8% и велика 49,3%.

У предузећима из централне Србије распоред бруто додате вредности је следећи: микро 11,0%, мала 18,2%, средња 20,4% и велика 50,4%.

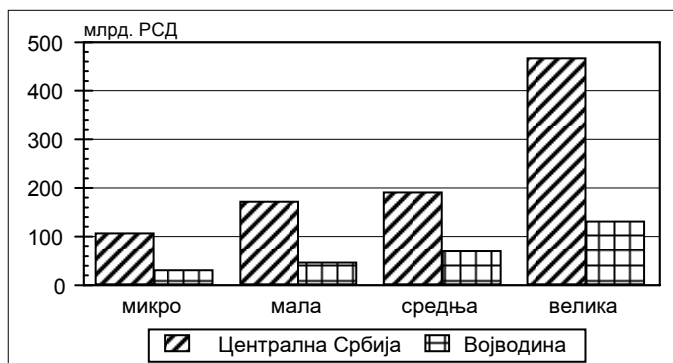
За предузећа са територије Војводине, учешћа у бруто додатој вредности су следећа: микро 9,9%, мала 18,1%, средња 26,3% и велика 45,7%.

Посматрано по делатностима (секторима КД), најзначајније учешће у бруто додатој вредности на нивоу Републике Србије остварила су предузећа из прерађивачке индустрије 28,1%, трговине на велико и трговине на мало, оправке моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство 17,9%, саобраћаја, складиштења и веза 14,9%, активности у вези са некретнинама, изнајмљивања и пословних активности 10,5%, производња и снабдевања електричном енергијом, гасом и водом 8,6%, грађевинарства 7,9%, итд.

Граф. 4.1. Структура бруто додате вредности према величини предузећа, у Републици Србији, 2009.

Граф. 4.2. Бруто додата вредност према величини предузећа, по територијама у Републици Србији, 2009.

Закључак

Стратегија развоја малих и средњих предузећа и предузетништва темељи се на квалификованој анализи постојећег стања, која треба да омогући адекватно средњорочно планирање будућег развоја овог сектора у Србији. Свакако, треба имати у виду искуства у промоцији малих и средњих предузећа и предузетништва у земљама у транзицији.

Мала и средња предузећа се сматрају једном од водећих снага економског развоја. Она стимулишу приватну иницијативу и предузетничке способности, флексибилна су и могу се брзо прилагођавати променама на тржишту, генеришу запосленост, утичу на све разноврснију економску активност, доприносе извозу и трговини и основни су чинилац развоја конкурентске економије.

На основу свеобухватне анализе нивоа развијености МСП сектора у Републици Србији у 2009. години, уочљиво је да он постаје све значајнији сегмент економије у спровођењу структурних реформи, посебно у функцији оживљавања укупног раста и отварања нових радних места.

ИЗДАВАЧ:

Републички завод за статистику Србије
Београд, Милана Ракића бр. 5

ЗА ИЗДАВАЧА:

Проф. др Драган Вукмировић, директор

РУКОПИС ПРИПРЕМИЛИ: Милан Бурзановић, Драган Поповић

РЕДАКЦИЈА

Руководилац: Зоран Јанчић

Чланови: Снежана Лакчевић, Сунчића Шестић, Олга Меловски Трпица, мр Љиљана Ђорђевић и
Драган Поповић

Лектура: Емилија Видановић

Израда графикона: Милан Шормаз

Технички уредник: Ирена Димић

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
311 (497.11)

РАДНИ документ / Република Србија -
Републички завод за статистику = Working
Document / Republic of Serbia – Republic
Statistical Office ; одговара Драган
Вукмировић.

- 1965, бр. 1- . - Београд (Милана
Ракића 5) : Републички завод за статистику
Србије, 1965- (Београд : Републички завод
за статистику Србије). - 27 cm

ISSN 1820-0141 = Радни документ -
Република Србија. Републички завод за
статистику

COBISS.SR-ID 59835916

www.stat.gov.rs

Издаје и штампа

Републички завод за статистику, Београд, Милана Ракића 5

Телефон: 011 2412-922; Телефакс: 011 2411-260

Број страна: 24 • Тираж: 20